

COP16 w Cancún

– analiza prawna

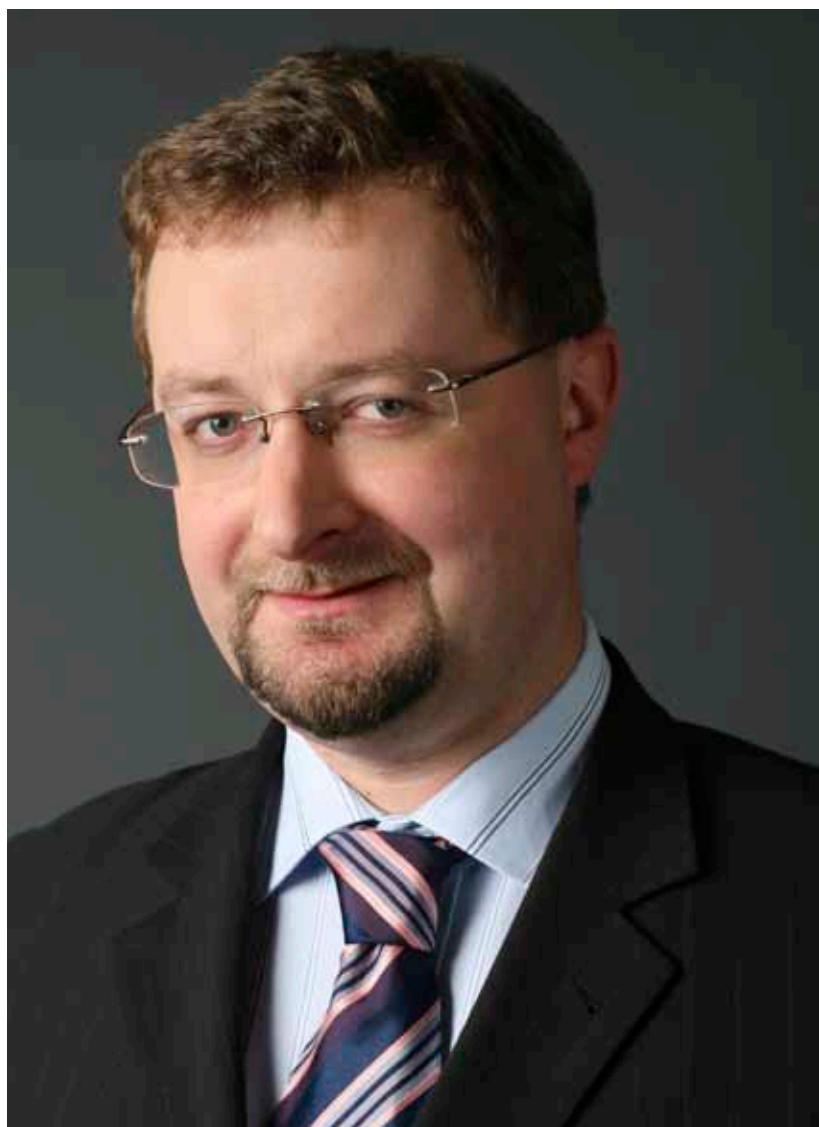
16. Konferencja Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu sporządzonej w Nowym Jorku 9 maja 1992 r. (Konwencja UNFCCC) odbyła się w dniach 29 listopada – 10(11) grudnia 2010 r. w Cancún, Meksyku.

Zgodnie z terminologią angielską używaną w tekście Konwencji UNFCCC, Konferencja Stron określana jest w skrócie jako COP (Conference of the Parties). Powszechnie stosuje się również potoczne, lecz komunikatywne określenie Konferencja Klimatyczna. Z prawnego punktu widzenia, od wejścia w życie w 2005 r. Protokołu z Kioto, Konferencja Stron Konwencji UNFCCC służy jednocześnie jako Spotkanie Stron Protokołu określane w skrócie jako CMP. Dlatego też często spotykane jest określanie Konferencji Klimatycznych, w tym 16. Konferencji, jako COP/CMP. Stosując taką formułę, Konferencję w Cancún określa się także jako COP 16 / CMP 6 (<http://unfccc.int/2860.php>).

Podjęmowanie decyzji

Po fiasku 15. Konferencji Klimatycznej w Kopenhadze w grudniu 2009 r. i przyjęciu „jedynie” Porozumienia Kopenhaskiego (Copenhagen Accord) (decyzja 2/CP.15), a nie powszechnie spodziewanego wiążącego porozumienia międzynarodowego mającego zastąpić od 2013 r. Protokół z Kioto, oczekiwania wobec Konferencji w Cancún były ograniczone.

Na marginesie warto podkreślić, co rzadko wskazywane jest w relacjach prasowych, iż decyzja 2/CP.15 w sprawie Porozumienia Kopenhaskiego

została przyjęta jedynie przez część państw-stron Konferencji; na 15. Konferencji przyjęło ją 114 (z 194 państw-stron Konwencji UNFCCC) państw imiennie wskazanych w treści Porozumienia; po zamknięciu zaś

15. Konferencji, dalsze 26 krajów wyraziło wolę związania się postanowieniami Porozumienia. Innymi słowy, nawet przyjęciu Porozumienia Kopenhaskiego (Copenhagen Accord) dalece odbiegającego przecież

od oczekiwanego porozumienia tzw. Kioto-II, nie towarzyszyła jednomyślność stron Konwencji UNFCCC.

W świetle doświadczeń kopenhaskich oraz rozmów międzynarodowych poprzedzających Konferencję w Cancún, zrozumiałe było zatem, iż oczekiwania społeczności międzynarodowej wobec 16. Konferencji Klimatycznej były bardzo wyważone.

Dlatego też przyjęcie przez COP 16 / CMP 6 pakietu decyzji zostało przez wielu komentatorów określone jako sukces i wyraz woli społeczności międzynarodowej kontynuowania rozmów dotyczących nowego globalnego porozumienia mającego zastąpić Protokół z Kioto. W istocie rzeczy jednak wynik 16. Konferencji Klimatycznej oznacza, iż szanse na wejście w życie nowego porozumienia Kioto-II do końca 2012 r. są minimalne. Przyjmując bowiem, nawet optymistycznie, iż porozumienie takie zostanie osiągnięte podczas następnego COP 17 / CMP 7 w Durbanie, RPA (28 listopada – 9 grudnia 2011 r.), to można mieć uzasadnione wątpliwości co do ratyfikacji/akceptacji takiego porozumienia przez wymaganą liczbę państw-stron. Dość wspomnieć, iż Protokół z Kioto, który podpisany został w grudniu 1997 r., wszedł w życie dopiero w lutym 2005 r. po ratyfikacji dokonanej przez Rosję.

Warte odnotowania jest, iż po raz pierwszy w historii Konferencji Klimatycznych decyzje Konferencji zostały podjęte przy sprzeciwie jednego z państw-stron Konwencji UNFCCC i Protokołu z Kioto. Boliwia uznała, iż ustalenia COP 16 / CMP 6 zbyt mało wymagają od państw rozwiniętych i w istocie rzeczy stanowią przeszkodę do osiągnięcia globalnego porozumienia w sprawie klimatu. Konwencja UNFCCC oraz Protokół z Kioto, wskazują, iż ustalenia powinny być podejmowane w drodze konsensusu; jeżeli jednak wysiłki

w celu jego osiągnięcia zostaną wyczerpane, a porozumienie nie zostanie osiągnięte, decyzja może zostać przyjęta w głosowaniu większością trzech czwartych stron obecnych na spotkaniu i głosujących. Tym samym, z prawnego punktu widzenia, przyjęcie decyzji COP 16 / CMP 6 przy sprzeciwie jednego z państwa było dopuszczalne; wydaje się jednak, że stanowi to zły prognostyk na przyszłość.

Ustalenia

Podczas 16. Konferencji Klimatycznej przyjęto 12 decyzji Konferencji Stron Konwencji UNFCCC, 13 decyzji Spotkania Stron Protokołu z Kioto oraz zwyczajowo przyjmowaną podczas Konferencji Klimatycznych wspólną uchwałę wyrażającą podziękowania dla gospodarza Konferencji (Rządu Meksyku), stanu Quintana Roo oraz mieszkańców Cancún (http://unfccc.int/meetings/cop_16/items/5571.php). W pierwszej kolejności warto odno-

efektu redukcyjnego. Decyzje COP 16 / CMP 6 stanowią również podstawę do utworzenia mechanizmu transferu technologii oraz mechanizmu REDD+ (ang. Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation). Ponadto, decyzje COP 16 / CMP 6 ustanawiają ramy dla działań adaptacyjnych do zmian klimatu (Cancún Adaption Framework) obejmujących m.in. wspieranie działań planistycznych, tworzenie i wzmacnianie potencjału instytucjonalnego, przygotowywanie strategii ograniczania i zarządzana klęskami żywiołowymi związanymi ze zmianami klimatu czy też współpracę i koordynację działań państw-stron dotyczących migracji klimatycznych (uchodźców klimatycznych). Na podstawie ww. pakietu decyzji powołano również Zielony Fundusz (Green Climate Fund), który ma być finansowany przez państwa rozwinięte w wysokości 100 mld dolarów rocznie, a środki przeznaczone dla państw

§ Decyzje COP 16 / CMP 6 stanowią m.in. podstawę do utworzenia mechanizmu transferu technologii.

tować, iż państwa-strony Konwencji UNFCCC, opierając się na danych zawartych w Czwartym Raporcie IPCC, określiły jako cel długoterminowy Konwencji UNFCCC powstrzymanie emisji gazów cieplarnianych do poziomu, który zapewni, iż globalny wzrost temperatury wyniesie nie więcej niż 2°C w porównaniu do ery przedindustrialnej.

Pakiet decyzji COP 16 / CMP 6 zawiera m.in. decyzje w sprawie celów redukcyjnych państw rozwiniętych i działań redukcyjnych krajów rozwijających się wraz z zasadami monitorowania i raportowania oraz weryfikacji ww. działań, w tym udzielanej pomocy i uzyskiwania

rozwijających się, w tym szczególnie narażonych na zmiany klimatu oraz strefy równikowej w celu ograniczenia wycinania lasów tropikalnych. Ponadto, w odniesieniu do Protokołu z Kioto, przyjęto kolejne wskazówki dotyczące realizacji mechanizmów wspólnych wdrożeń (JI) oraz czystego rozwoju (CDM), w tym określono warunki, po spełnieniu których projekty w technologii CCS (Carbon Capture and Storage) będą mogły być realizowane jako mechanizmy CDM.

*Daniel Chojnacki
Kancelaria Domański
Zakrzewski Palinka sp.k.*